

Oplegger eerste herziening 2020

Voorwoord

Sinds maart is de wereld door het coronavirus enorm veranderd. Het Rotterdam van 1 januari 2020 is een ander Rotterdam dan het Rotterdam van 16 juni 2020. Het is alle hens aan dek om de negatieve effecten van deze grote gezondheids crisis te beheersen en de stad en zijn inwoners en ondernemers weer op weg te helpen. De doorbraken: 'Kansen voor iedereen met goed onderwijs, werk en taal', 'Fijn wonen in een wereldstad, nu en in de toekomst' en 'Energietransitie en economie gaan hand in hand' gelden als kompas voor het herstel. Ze staan centraal in 'Rotterdam. Sterker door': het herstel- en groeiplan om stad, haven en regio sterker uit de crisis te laten komen dan toen we erin gingen.

In de voorjaarsbrief schetsen we de veranderende opgaven en een meerjarig perspectief. Deze oplegger voor de eerste herziening biedt u inzicht in het financieel beeld: de financiële bijstellingen per programma met de collegeprioriteiten en -targets en met specifieke aandacht voor de effecten van corona. Niet alle financiële effecten zijn bekend en ook is nog niet bekend in hoeverre we mogen rekenen op tegemoetkomingen vanuit het Rijk.

De eerste herziening helpt ons om de maatschappelijke en financiële opgave scherper te krijgen en om de juiste beslissingen te nemen voor de stad en voor alle Rotterdammers. De keuzes zullen in sommige gevallen pijnlijk, maar onontkoombaar zijn. Toch is er dat rotsvaste vertrouwen in onze veerkrachtige stad: samen komen we hier sterker uit. 'Rotterdam. Sterker door'.

Arjan Van Gils
wethouder Financiën, Organisatie, Haven en Grote Projecten

Totaal financieel beeld

Het totaal aan bijstellingen dat wordt voorgesteld bij de eerste herziening telt op tot **€ 110 miljoen** negatief.

De grootste wijziging in het financieel beeld is de **€ 53 miljoen**, die is toe te schrijven aan de coronacrisis.

Deze bijstellingen staan toegelicht op de volgende pagina.

Een andere grote wijziging is de stijging van de zorgvraag, dit leidt tot hogere lasten van **€ 39 miljoen** op het programma Volksgezondheid en zorg.

Er wordt ingespeeld op de (demografische) ontwikkelingen in de stad, zoals de toenemende ondersteuningsvraag van een groeiende groep thuiswonende ouderen en de kansen die E-Health biedt. Meerjarig wordt toegewerkt naar een nieuw beleidskader en bijbehorend financieel kader.

Om een sluitende eerste herziening 2020 te presenteren wordt voor **€ 110 miljoen** een beroep gedaan op de algemene reserve.

De algemene reserve geldt als belangrijke component van het beschikbare weerstandsvermogen, met als gevolg dat het weerstandsvermogen daalt.

De verkoopopbrengsten Eneco van **€ 1,3 miljard** zijn in de eerste herziening verwerkt en worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve verkoopopbrengsten Eneco. Deze bestemmingsreserve maakt geen onderdeel uit van het weerstandsvermogen omdat met de raad is afgesproken dat deze middelen niet worden ingezet voor het dekken van exploitatietekorten.

Financiële bijstellingen per programma x 1 miljoen		waarvan corona
Algemene middelen (excl. onttrekking Algemene reserve)	- € 40,3	- € 5,5
Beheer van de stad	€ 1,1	
Bestuur en dienstverlening	- € 3,5	
Cultuur, sport en recreatie	- € 23,0	- € 21,7
Economische zaken	- € 2,4	- € 1,5
Maatschappelijke ondersteuning	- € 0,7	- € 1,8
Onderwijs	€ 7,7	
Openbare orde en Veiligheid	- € 0,1	
Stedelijke inrichting en ontwikkeling	€ 3,8	- € 5,0
Verkeer en vervoer	- € 10,3	- € 5,0
Volksgezondheid	- € 45,9	
Werk en inkomen	€ 8,2	- € 9,8
Overhead	- € 4,4	- € 2,6
Totaal bijstellingen	- € 109,9	- € 52,8

Coronacrisis

De coronacrisis heeft een grote impact. In deze oplegger bij de eerste herziening wordt bij de programma's ingegaan op de gevolgen voor het beleid in 2020. Hier wordt toegelicht welke financiële bijstellingen we als gevolg van de coronacrisis op basis van de huidige inzichten verwerken in de eerste herziening van de begroting 2020.

Financiële bijstellingen

Op het moment van de totstandkoming van de eerste herziening 2020 zijn nog niet alle financiële consequenties van de coronacrisis in beeld. In de tabel rechts de bijstellingen waarvan we nu voorstellen die in de begroting te verwerken. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen coronamaatregelen: daarbij is de beleidsmatige afweging gemaakt om middelen ter beschikking te stellen naar aanleiding van de effecten van de coronacrisis. En onvermijdelijke ramingsbijstellingen naar aanleiding van de coronacrisis: dit zijn op het moment van de eerste herziening de inschattingen van de gevolgen. De bijstellingen zijn nader toegelicht bij de programma's.

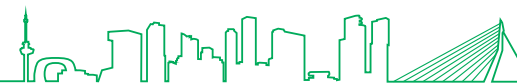
Collegetargets

De consequenties van de coronacrisis op de langere termijn zijn op dit moment moeilijk in te schatten. Daarom is de keuze gemaakt om bij de eerste herziening 2020 de streefwaarden van de collegetargets ongewijzigd te laten. De collegetargets zijn opgenomen bij de programma's. Niet voor alle collegetargets zijn realisatiecijfers beschikbaar, wel is bij alle collegetargets een korte toelichting opgenomen. Verder staat op de laatste pagina's een samenvattende tabel van alle collegetargets.

Rijksoverheid

Op 28 mei 2020 heeft de minister van BZK een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over het compensatiepakket corona voor decentrale overheden ter waarde van landelijk ca. € 550 mln voor de eerste periode tot 1 juni 2020. De financiële vertaling ervan zal binnen enkele weken in een extra brief worden gepubliceerd. De definitieve cijfers en de verdeling volgen in september 2020. In reactie hebben o.a. de VNG en de G4 laten weten dit nadrukkelijk als een eerste stap te zien, en dat zowel voor de periode tot 1 juni als voor de periode daarna meer wordt verwacht van het kabinet. De hoogte en omvang van de uiteindelijke compensatie vraagt een politiek bestuurlijke afweging, waarbij het Rijk aangeeft dat het uitgangspunt is dat de medeoverheden er als gevolg van de coronaanpak niet slechter voor mogen komen te staan dan daarvoor. Voor de periode na 1 juni 2020 bezien het Rijk en mede-overheden samen welke compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gederfde inkomsten. Het Rijk geeft hierbij in genoemde brief wel al aan te verwachten dat ook gemeenten daarbij een bijdrage leveren aan 'de oplossing van de financiële uitdagingen'. Rotterdam spant zich samen met o.a. de G4 en de VNG in om ervoor te zorgen dat ook voor de periode na 1 juni compensatie komt voor de reële kosten van de bestrijding en gevolgen van corona.

Financiële bijstellingen als gevolg van coronacrisis	X € 1.000.000)	Programma
Coronamaatregelen		
Eurovisie songfestival	- € 6,7	Cultuur, sport en recreatie
Noodfonds Cultuur, sport en recreatie	- € 15,1	Cultuur, sport en recreatie
Bestemmingsreserve stimulering bouwproductie	- € 5,0	Stedelijke inrichting
Herstelmaatregelen coronacrisis	- € 3,0	Overhead
<i>Subtotaal coronamaatregelen</i>	- € 29,8	
Onvermijdelijke ramingsbijstellingen coronacrisis		
Geen dividend Schiphol 2020 i.v.m. corona	- € 2,8	Algemene middelen
Minder logiesinkomsten i.v.m. corona	- € 2,7	Algemene middelen
Bijstelling markten	- € 1,5	Economische zaken
Tijdelijk wegvallen ESF-inkomsten Jongerenloket	- € 1,4	Maatschappelijke ondersteuning
Extra FTE inkomensconsulenten a.g.v. toenemende instroom	- € 0,4	Maatschappelijke ondersteuning
Lagere parkeeropbrengsten	- € 5,0	Verkeer en vervoer
Tijdelijk wegvallen ESF-inkomsten Werk	- € 3,2	Werk en inkomen
Omzetverlies Rotterdam Inclusief en Magis	- € 3,0	Werk en inkomen
Extra FTE inkomensconsulenten a.g.v. toenemende instroom	- € 3,6	Werk en inkomen
Eenmalige lagere kosten corona	- € 0,4	Overhead
<i>Subtotaal onvermijdelijke ramingsbijstellingen coronacrisis</i>	- € 23,1	
Totaal bijstellingen als gevolg van coronacrisis	- € 52,8	

Algemene middelen financiële bijstelling € 69,5 miljoen

Corona

De maatregelen die wereldwijd genomen zijn in verband met corona hebben een grote impact op zowel ondernemers als burgers (particulieren). Er zijn nu nog geen cijfers beschikbaar over betaalgedrag tijdens corona, omdat invordering tijdelijk heeft stilgelegen. Deze cijfers gaan we komende maanden opbouwen. Het is aannemelijk dat er meer betalingsregelingen zullen worden afgesproken, dat het bedrag dat wij oninbaar lijden omhoog gaat, en dat er meer faillissementen gaan komen. De voorziening oninbaar moet lijden zullen we daarop moeten aanpassen, en inkomsten zullen lager uitvallen dan begroot (vanwege faillissementen en trager betaalgedrag). Invordering is weer opgestart, we houden rekening met moeilijkheden en maken afspraken met die belastingplichtigen die nu niet (volledig) kunnen betalen.

Gemeentefonds

In juni 2018 heeft de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer gemeld te werken aan een herziening van het totale gemeentefonds per 2021. Dit proces heeft vertraging opgelopen omdat herverdeel-effecten op dit moment niet goed uitlegbaar zijn. Het Rijk streeft er naar om de uitkomsten van de herziening op te nemen in de decembercirculaire 2020 met 2022 als ingangsdatum.

Eneco

In de deelnemingenportefuille was de verkoop van de Eneco-aandelen een omvangrijk traject dat in maart dit jaar is afgerond. De verkoopprijs voor de Rotterdamse aandelen bedroeg € 1,3 miljard. Dit bedrag is in zijn geheel als resultaat in de bestemmingsreserve Verkoopopbrengst Eneco gestald tot verdere besluitvorming plaatsvindt over de aanwending van deze middelen.

Warmtebedrijf

Het omvangrijke en complexe dossier Warmtebedrijf kent in relatie tot de begroting een grote onzekerheid. De raad heeft het college gevraagd een aantal scenario's voor het vervolgproces voor te leggen. Een goede inschatting van de risico's hiervan is pas te maken na besluitvorming over het vervolg.

Algemene middelen

Algemene reserve

Beginstand 1-1-2020 (na resultaatbestemming): **€ 189 miljoen**

Onttrekking algemene reserve 1e herziening 2020: **€ 105 miljoen**

Eindstand 31-12-2020: **€ 84 miljoen**

Om een sluitende eerste herziening 2020 te presenteren wordt voor € 110 miljoen een beroep gedaan op de algemene reserve. In de oorspronkelijke begroting 2020 was een toevoeging aan de algemene reserve begroot van € 5 miljoen, door het beroep op de algemene reserve van € 110 miljoen leidt dit nu tot een begrote onttrekking van € 105 miljoen.

Weerstandsvermogen

Realisatie 2019: **1,37**

Begroting 2020: **1,06**

1e herziening 2020: **0,83**

Het weerstandsvermogen geeft een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is om niet begrote financiële tegenvallers op te vangen. In het Coalitieakkoord 2018-2022 is afgesproken dat wordt gestuurd op een weerstandsvermogen van minimaal 1,0. De coronacrisis leidt echter tot forse financiële tegenvallers waardoor het weerstandsvermogen dit jaar onder de 1,0 komt. Voorstel is om een tijdelijke dip in het weerstandsvermogen in 2020 en 2021 te accepteren voor zover deze door corona wordt veroorzaakt, met als voorwaarde dat uiterlijk eind 2024 het weerstandsvermogen weer op peil moet zijn. In de Begroting 2021 zal worden aangegeven hoe en in welk tempo dit wordt gerealiseerd.

Solvabiliteitsratio

Realisatie 2019: **30,7%**

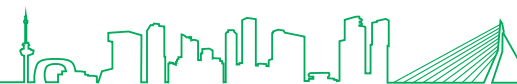
Begroting 2020: **23,0%**

1e herziening 2020: **55,8%**

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Als gevolg van de verkoop van Eneco zal de solvabiliteit dit jaar fors stijgen.

Financiële bijstellingen Algemene Middelen x € 1.000	€ 69.518
Onttrekking algemene reserve: is nodig voor een sluitende 1e herziening 2020	€ 109.932
Verkoop Eneco: de verkoopopbrengsten worden toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Verkoopopbrengst Eneco. Nadere verdeling van deze middelen vindt in een later stadium plaats.	€ 1.289.713 - € 1.289.713
Actualisatie Gemeentefonds	- € 9.966
Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: minder logiesinkomsten Corona heeft een grote impact op de hotelbranche, dit werkt door in de geraamde opbrengsten uit Logiesbelasting.	- € 2.700
Actualisatie dividenduitkeringen deelnemingen: op basis van de ontvangen stukken en de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) blijkt dat de gemeente Rotterdam meer aan dividenden over 2019 in 2020 ontvangt dan geraamd.	€ 9.841
Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: lagere dividenduitkering Schiphol	- € 2.750
Eigen risicodragers voor de Ziektewet (ZW) en de Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA): per 1 januari 2020 is de gemeente eigenrisicodragers, hierdoor daalt de loonsom in 2020 incidenteel.	€ 4.000
Basisregistratie wettelijke dienstverlening: Rotterdam groeit, dat betekent meer inwoners waaraan basisdienstverlening geleverd moet worden. Maar ook meer parkeernaheffingen, meer woningen en taxaties en meer bezwaren. Hier anticiperen wij op door het werk slimmer en efficiënt te organiseren.	- € 1.400
Overige wijzigingen, taakmutaties incl. regio deal en technische wijzigingen	- € 37.439

Meer weten? [Klik hier](#)

Beheer van de stad financiële bijstelling € 1,1 miljoen

Corona

- Afval: de effecten van de coronacrisis zien we in de cijfers van het aangeboden huisvuil. In vergelijking met vorig jaar is er een toename van 10% meer restafval en de hoeveelheid aangeboden grofvuil is toegenomen met bijna 35%. Ook andere afvalstromen zijn toegenomen.
- Afval: in verband met de coronacrisis is er, na afstemming met de GGD, vanuit handhaving verminderde inzet op naastplaatsingen, omdat het openen van vuilniszakken gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Er wordt wel gehandhaafd op heterdaad en op naastgeplaatste dozen en grofvuil. Op het programma Circulair zijn er belangrijke communicatiemomenten gemist vanwege de coronacrisis. Hierbij valt te denken aan het niet doorgaan van kenmerkende evenementen zoals de Rotterdamse Marathon en het Eurovisiesongfestival. Om dit gemis op te vangen zijn er verschillende (online) alternatieven opgezet.
- Begraafplaatsen: door de strikte coronamaatregelen kunnen uitvaarten momenteel niet plaatsvinden zoals nabestaanden willen. Het college komt hen tegemoet met een coulanceregeling, die is gestart op 4 april 2020. Nabestaanden krijgen een financiële tegemoetkoming van 25 procent op de kosten van een uitvaart.
- Riolering: uit onderzoek van het RIVM is gebleken dat het COVID-19 virus zich kan verspreiden via afvalwater. Het functioneren van de riolering wordt nu als een vitaal proces beschouwd. Reinigings- en onderhoudswerkzaamheden vinden nog steeds plaats maar lopen soms vertraging op.
- Openbaar groen: door de coronamaatregelen wordt op een andere manier gebruik gemaakt van de buitenruimte. Er vinden geen evenementen plaats, maar de parken worden bijvoorbeeld wel druk bezocht.
- Vervoer en materieel: door het coronavirus ontstaan er mogelijk vertragingen in het programma 'verduurzaming gemeentelijke wagenpark' en in bijvoorbeeld de leveranties en aanpassingen aan voertuigen.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 10: stijging van het percentage panden dat geen verhoogde kans op wateroverlast bij hevige regen heeft van **88%** naar **90%**.

Realisatie 2019: **niet van toepassing**

Streefwaarde 2020: **88%**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Het target maakt onderdeel uit van Rotterdams Weerwoord en wordt gehaald als uitvoeringsgeld ter beschikking kan worden gesteld. Buitenruimteprojecten 2021 en 2022 die bijdragen aan het tegengaan van wateroverlast zijn in voorbereiding en hebben geen vertraging. Daarbij worden maatregelen genomen op privaat terrein, met name bij woningcorporaties. Dit is ondanks de coronacrisis nog onverminderd mogelijk. De eerste actualisatie van brongegevens is gereed in de zomer van 2020 en daarna volgt jaarlijkse een update.

- De weersomstandigheden (stormen) in de eerste maanden van 2020 hebben voor meer calamiteiten binnen het onderhoudsprogramma gezorgd. De doelstelling 'Een onderhoudbare stad die veilig en beschikbaar is voor gebruik' krijgt nu meer aandacht binnen het programma.
- De landelijke PFAS problematiek heeft effect op het baggeren van de watergangen. Voor 2020 heeft dit geen gevolgen voor het uitvoeringsprogramma, wel zijn hogere verwerkings- en transportkosten.

Financiële bijstellingen Beheer van de Stad x € 1.000	€ 1.071
Onderbesteding Kralingse Plas: door meer voorbereiding en onderzoek heeft het bestrijden van blauwalg in de Kralingse plas vertraging opgelopen. De kosten en daarmee de onttrekking uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve viel daardoor in 2019 lager uit. De middelen zijn echter nog steeds nodig voor het bestrijden van de blauwalg in de Kralingse plas.	- € 1.050
Technische wijzigingen	€ 2.121

Meer weten? [Klik hier](#)

Bestuur en Dienstverlening financiële bijstelling - € 3,5 miljoen

Corona

- Door de coronacrisis was het noodzakelijk om aangepaste dienstverlening te leveren om aan de COVID-19 overheidsmaatregelen te kunnen voldoen. De dienstverlening voor diverse producten en diensten is waar mogelijk en waar nodig (tijdelijk) aangepast aan de overheidsmaatregelen, bijvoorbeeld om fysiek klantcontact te kunnen verminderen en de 1,5 meter te kunnen handhaven. Burgers zijn ook gestimuleerd om meer gebruik te maken van de digitale dienstverlening.
- Omgevingsvisie: de minister van Binnenlandse Zaken heeft besloten de Omgevingswet later dan 1 januari 2021 in te laten gaan. Dit geeft meer ruimte om de geplande participatie activiteiten voor de Omgevingsvisie uit te voeren, welke als gevolg van corona moesten worden uitgesteld.
- In het kader van de coronacrisis verzamelt het Stadsarchief bronnen als websites, nieuwsbrieven, social media, foto's en films. De stadstekenaars, een project in samenwerking met het CBK en de Kunsthal, tekenen dit jaar Rotterdam in coronatijden.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 14a. Significant meer Rotterdammers vinden aan het einde van deze collegeperiode dat ze meer worden betrokken in het meedenken over maatregelen in hun leefomgeving dan aan het begin van deze collegeperiode.

Realisatie 2019 (nulmeting): **30%**

Streefwaarde 2020: **32%**

Realisatie 2020: **niet bekend**, meting zomer 2020

Collegetarget 14b. Significant meer Rotterdammers vinden aan het einde van deze collegeperiode dat ze meer worden betrokken in het meebeslissen over maatregelen in hun leefomgeving dan aan het begin van deze collegeperiode.

Realisatie 2019 (nulmeting): **21%**

Streefwaarde 2020: **23%**

Realisatie 2020: **niet bekend**, meting zomer 2020

Om meer betrokkenheid en invloed voor Rotterdammers te stimuleren, is het uitvoeringsprogramma Betrokken Stad in januari 2020 vastgesteld. In dit programma zijn uitgangspunten voor participatie vastgesteld. Vanwege de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus heeft bijsturing op de uitvoering van het programma plaats moeten vinden.

Bestuur en Dienstverlening

Gebiedscommissies, Wijkraden en Wijkcomités

Mate waarin gebiedscommissies, wijkraden en wijkcomités een terugkoppeling ontvangen op door hen verstrekte adviezen.

Streefwaarde: **90%**

Realisatie 2019: **93%**

Realisatie 2020: **69%**

Op 28 april heeft er een meting plaatsgevonden over 2020. In deze meting kwam naar voren dat 69% van de adviezen uit het gebied beantwoord is of nog in het lopende beantwoordingsproces zit. Dit percentage verandert regelmatig. Het streven is om eind 2020 90% van deze adviezen beantwoord te hebben of deze adviezen nog in het beantwoordingsproces te behandelen. Tijdens de coronacrisis is fysiek vergaderen voor bestuurscommissies niet meer mogelijk, om te voldoen aan de vraag om hun functie ook formeel in te vullen is digitaal vergaderen mogelijk gemaakt.

Veerkrachtige(R) Organisatie

Door nieuwe verkregen inzichten is besloten te stoppen met de bestuursopdracht Slagkracht in de wijk. Hetgeen met slagkracht is ingezet wordt benut voor de verdere doorontwikkeling van de wijkaanpak en een veerkrachtiger organisatie. Het concernbrede kernteam 'Veerkrachtige(R) Organisatie' heeft de opdracht op zich genomen nieuwe (slimmere) werkwijzen tijdens de crisis te verzilveren en verduurzamen teneinde het concern effectiever, toekomstbestendig(er) en sterker te maken voor alle Rotterdammers.

Financiële bijstellingen Bestuur en Dienstverlening x € 1.000

- € 3.543

Basisregistratie wettelijke dienstverlening: - € 746
Rotterdam groeit, dat betekent meer inwoners waaraan passende dienstverlening geleverd moet worden. De wettelijke basisdienstverlening moet hiervoor op orde gehouden worden. Hiervoor is extra capaciteit nodig.

Overige wijzigingen < € 500, taakmutaties en technische wijzigingen - € 2.797

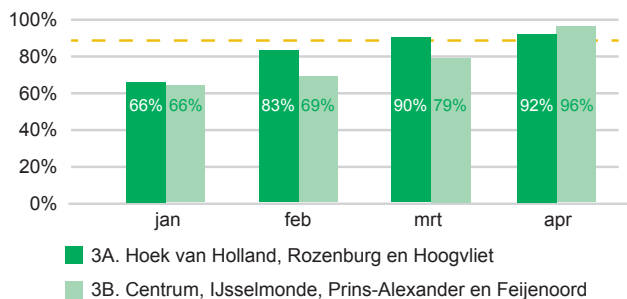
Bestuur en Dienstverlening

Service norm	norm	T1 2019	T1 2020
Stadswinkel (balie burgerzaken & belastingen)			
1. U kunt een afspraak maken op een van onze locaties:			
A. Hoek van Holland, Rozenburg en Hoogvliet: in 95% van de gevallen kan iemand binnen 5 werkdagen op afspraak terecht in ieder van deze drie winkels voor producten die in deze winkels geleverd worden.	95%	79%	83%
B. Centrum, IJsselmonde, Prins-Alexander en Feijenoord: in 95% van de gevallen kan iemand binnen 5 werkdagen op afspraak terecht in ten minste één van deze vier winkels.	95%	63%	77%
2. U wordt binnen 10 minuten geholpen op een locatie als u een afspraak heeft gemaakt			
	90%	85%	88%
Telefoon 14010			
3. Kunnen wij u niet direct antwoord geven dan wordt u uiterlijk de volgende werkdag voor 17.00 uur teruggebeld.			
	80%	76%	75%
Digitaal			
4. U mag van ons online dienstverlening verwachten. Daar waar mogelijk bieden wij producten online aan.			
	80%	71%	75%

Toelichting

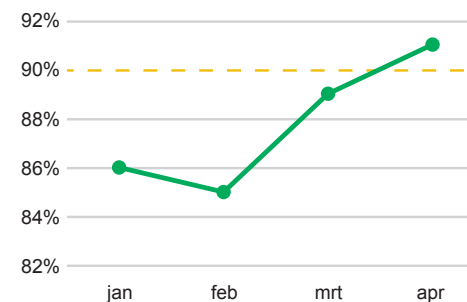
Service norm 1

De gemiddelde score van T1 voor beide servicenormen (1A en 1B) ligt onder de normscores. Het, wegens corona, tijdelijk niet meer op afspraak aanbieden van producten die online geregeld kunnen worden heeft een positieve uitwerking op de scores van servicenorm 1 in maart en april. Vanaf half maart werd het steeds rustiger in de stadswinkels omdat inwoners bepaalde diensten minder nodig hadden of dit niet het moment vonden om langs te komen.

Service norm 2

De scores van januari t/m maart liggen net iets onder de normscores, in april is de score 91%. Ook hier geldt een positieve invloed van de coronamaatregelen op de scores. Het aantal bezoeken aan de stadswinkel is tijdens de coronacrisis teruggelopen, de openingstijden zijn verkort en burgers zijn verzocht om alleen langs te komen als het echt nodig is. Klanten worden net iets vaker tijdig geholpen.

Service norm 3

Burgers worden nog onvoldoende tijdig teruggebeld. In april is de score lager dan in de eerste drie maanden van 2020. In april zijn 2,5 keer zoveel terugbelverzoeken ontvangen als in de maanden ervoor, hiervan was 70% coronagerelateerd en gingen vooral over ondernemersregelingen (bijv. TOZO aanvragen). De toename van telefoontjes met ondernemersgerelateerde vragen zorgde ervoor dat er minder mensen tijdig teruggebeld zijn.

Service norm 4

Aan de realisatie van deze norm wordt doorlopend gewerkt door steeds meer producten en diensten (zaakgevijs) digitaal aan te bieden. Deze score laat daardoor een (lichte) stijgende lijn zien. Voor bepaalde producten blijft een bezoek aan de gemeente of een zogenoemde 'natte' handtekening nog noodzakelijk.

Meer weten? [Klik hier](#)

Cultuur, Sport en Recreatie financiële bijstelling - € 23,0 miljoen

Corona

- Vanwege de coronacrisis zijn vanaf half maart veel sportactiviteiten stilgelegd.
- Het noodfonds 'De Leidraad Rotterdamse noodsteun n.a.v. coronacrisis': heeft grote gevolgen voor de cultuur en sport sector in Rotterdam. Het Rijk zet instrumenten in om de impact landelijk te verzachten, maar dit zal slechts ten dele ten goede komen aan de Rotterdamse maat-schappelijke en publiek economische infrastructuur. Voor sommige organisaties zal bij het uitblijven van steun ook het keerpunt van faillissement in zicht komen. Het noodfonds zal gericht zijn op de bescherming van de onmisbare (maatschappelijke) infrastructuur van de stad, borgen van de (wettelijke) taken en/of het publiek belang en beheersbare financiële continuïteit.
- Voor de musea betekenen de maatregelen rondom corona minder bezoekers dan verwacht over 2020. Zij zullen naar verwachting een deel van de prestatieafspraken in 2020 niet kunnen realiseren. Hoewel de subsidie wordt gecontinueerd, zullen de musea door o.m. lagere eigen inkomsten aanzienlijke financiële schade leiden.
- Vooralsnog kan de mediasector binnen de beperkingen functioneren. Het Rijk heeft voor deze sector een aantal steunmaatregelen genomen.
- De Bibliotheek Rotterdam heeft haar deuren met ingang van 11 mei deels weer geopend. De Bibliotheek zal niet alle prestatieafspraken over 2020 kunnen realiseren.

Financiële bijstellingen Cultuur, Sport en Recreatie x € 1.000	- € 22.984
Coronamaatregel: Noodfonds Cultuur, sport en recreatie	- € 15.075
Coronamaatregel: Eurovisie songfestival: vooruitlopend op de eerste herziening van de begroting 2020, is de gemeenteraad in april akkoord gegaan met het beschikbaar stellen van € 6,7 mln, om zodoende het uitgestelde Eurovisie Songfestival 2020, in 2021 in Rotterdam mogelijk te maken.	- € 6.700
Collectiegebouw: de bijstelling houdt verband met de verplichtingen die voortvloeien uit de realisatie- en samenwerkingsovereenkomst Collectiegebouw Boijmans van Beuningen. Met de bijstelling voor dit bedrag, kan aan de resterende verplichtingen uit de overeenkomst worden voldaan.	- € 942
Verbouwing Bibliotheek: om geen vertraging op te lopen met de verbouwing van de Centrale Bibliotheek Rotterdam, is er voor onderzoeks- en voorbereidingskosten een bedrag vrijgemaakt.	- € 460
Technische wijzigingen, taakmutaties en overige kleine financiële bijstellingen	€ 193

Meer weten? [Klik hier](#)

Economische zaken financiële bijstelling - € 2,4 miljoen

Corona

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de Rotterdamse economie en invloed op het bereiken van de college ambities. Alle activiteiten zijn gericht op het herstellen van de economie op de korte en lange termijn.

Voor de korte en middellange termijn zijn onder andere de volgende activiteiten opgestart:

- Ondersteuning/maatwerk bij MKB en start ups/scale ups
- Intensivering van inzet digitalisering MKB, taskforce retail, het mogelijk maken van de 1,5 meter economie in sectoren en waar nodig ruimte voor andere concepten
- Intensivering van de inzet op het Health Technology cluster

Voor de lange termijn wordt gewerkt aan het herstelplan Rotterdamse economie, waarbij - op basis van scenario's - in samenwerking met stakeholders wordt gewerkt aan maatregelen voor herstel van de Rotterdamse economie.

Transformatie kantoren: het (laten) transformeren en/of onttrekken van tenminste 180.000 m² bruto vloeroppervlak uit de voorraad kantoren in Rotterdam gedurende de periode van 1 januari 2018 tot 1 november 2021 (Streefcijfer 2019: > 90.000 m²)

Realisatie 2019: **57.500 m²**

Streefcijfer 2020: > **135.000 m²**

Realisatie t/m 31 maart 2020: **6.500 m²**

We sturen op het transformeren van 180.000 m² kantoorruimte naar wooneenheden en andere economische functies, samen met en op initiatief van marktpartijen. In 2019 is 57.500 m² bvo kantoorruimte getransformeerd, met name naar wooneenheden. Met 45.000 m² bvo in 2018, 57.500 m² in 2019 en 6.500 m² in het eerste kwartaal van 2020, loopt de transformatie-doelstelling op schema. Cumulatief eerste kwartaal 2020 dus totaal 109.000 m² bvo getransformeerd.

Transformeren van winkels: 4 pilot-gebieden waarvan 3 transformatie gebieden (10 panden per jaar voor een periode van 3 jaar, totaal 90)

Streefwaarde 2020: **30**

Realisatie 2019: **69**

Realisatie t/m 31 maart 2020: **19**

In Q 1 2020 waren er **19** transformaties, enkele tientallen zijn nog in voorbereiding; in totaal zien we **88** realisaties sinds de start van de pilots.

MKB RNE proof: in deze collegeperiode wordt met minimaal 5000 MKB'ers gesproken, waarbij de mogelijkheden van de nieuwe economie voor hun bedrijfsvoering worden belicht.

Streefwaarde in 2022: **5.000**

Realisatie 2019: **779**

Realisatie t/m 31 maart 2020: **1.131**

Samen met partners (o.a. MKB Rotterdam Rijnmond, KVK, Rabobank Rotterdam, BlueCity) wordt het (brede) MKB gestimuleerd bij de transformatie naar de nieuwe economie die digitaal, circulair en duurzaam is.

Financiële bijstellingen Economische Zaken x € 1.000	- € 2.415
Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: bijstelling markten	- € 1.500
Smart city: er wordt versneld ingezet op digitalisering van MKB en Retail en op kansen om met digitalisering economische en maatschappelijke opgaven op te lossen	- € 500
Groene acquisitie en goede groene economische groei	- € 500
Technische wijzigingen, taakmutaties en overige kleine financiële bijstellingen	€ 85

Meer weten? [Klik hier](#)

Maatschappelijke Ondersteuning

financiële bijstelling - € 0,7 miljoen

Corona

De coronacrisis heeft een scherp effect op inkomensregelingen, participatie en armoede- en schuldenaanpak. Juist kwetsbare Rotterdammers met een kleine portemonnee worden geraakt door de gevolgen van de coronacrisis. De crisis raakt ook nieuwe doelgroepen. Soms is een inkomensdaling per direct merkbaar, zoals bij zzp'ers. De groep die gebruik maakt van de gemeentelijke inkomensvoorzieningen neemt toe.

Arbeidsparticipatie maatschappelijk: de dienstverlening gaat door, veelal telefonisch en digitaal. Daarnaast nemen we extra stappen voor werkzoekenden ouder dan 60 jaar. Helaas zijn voor veel werkzoekenden activiteiten in het kader van Prestatie010, zoals vrijwilligerswerk en taalcursussen nu gestaakt.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 4a: 80% Van alle Rotterdamse statushouders met een bijstandsuitkering is binnen 6 maanden na toekenning van de uitkering gestart met een inburgeringstraject

Realisatie 2019: **59%**

Streefwaarde 2020: **80%**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Collegetarget 4b: daling van het aantal bijstandsuitkeringen voor statushouders van 1.929 naar 1.507.

Realisatie 2019: **1.765**

Streefwaarde 2020: **1.638**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Voor het tweede jaar op rij ligt het collegetarget mbt het bijstandsvolume van statushouders op koers. De verwachting is echter dat het aantal bijstandsgerechtigden de komende tijd erg toe gaat nemen als gevolg van de economische effecten van de coronamaatregelen. Zo ook voor statushouders. Het percentage dat tijdig start met inburgering (binnen een half jaar na toekenning bijstandsuitkering) is nog niet op het beoogde niveau van 80%, maar ligt nu op 59%. Dit komt mede doordat de gemeente nog weinig invloed heeft op de start van de inburgering. De statushouder is onder het huidige stelsel zelf verantwoordelijk om zich op tijd in te schrijven voor een inburgeringscursus. De regie op de inburgering komt vanaf juli 2021 bij gemeenten te liggen. Regie vergroot de sturingskracht en daarmee de kans op realisatie van het collegetarget.

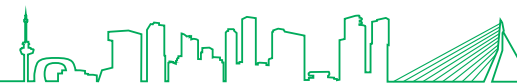
Collegetarget 5: voor 15.000 Rotterdammers met financiële problemen is een individueel ondersteuningsplan opgesteld.

Realisatie 2019: **3.523**

Streefwaarde 2020: **9.000 cumulatief**

Realisatie 2020: **+ 1.537**

Inkomensdaling als gevolg van de coronacrisis kan leiden tot financiële problemen. Het duurt echter even voordat mensen zich hiermee bij de gemeente melden. We zien daardoor een daling in het aantal opgestelde ondersteuningsplannen. Hierdoor kan mogelijk de streefwaarde voor 2020 niet worden gerealiseerd. Zodoende verwachten wij pas in 2021 een stijging van het aantal individuele ondersteuningsplannen. Gezien bovenstaande verwachten wij eind 2021 het collegetarget van 15.000 individuele ondersteuningsplannen te kunnen realiseren.

Maatschappelijke Ondersteuning

Collegetarget 7: De eenzaamheid onder ouderen (65+) daalt 3% punt van **53%** in 2017 tot **50%** in 2021

Realisatie 2019: **niet bekend** rapportage in 2021

Streefwaarde 2020: **51%**

Realisatie 2020: **niet bekend** rapportage in 2021

De coronamaatregelen hebben onmiskenbaar invloed op het programma Ouder en Wijzer. Bijeenkomsten voor ouderen vinden sinds maart 2020 geen doorgang meer en veel zorg- en welzijns-partners zijn zo druk met de zorg en ondersteuning van de mensen met corona, dat er weinig ruimte overblijft voor andere activiteiten. Tegelijkertijd ontstaan er in de stad ook veel hartverwarmende initiatieven en samenwerkingsverbanden. De coronacrisis biedt ook kansen op het gebruik van e-health. Er is veel contact met ouderen op afstand en de bereidheid om digitaal vaardig te worden neemt toe. Gezien bovenstaande handhaven wij het collegetarget van een daling van de eenzaamheid onder ouderen (65+) met 3 procentpunt van 53% in 2017 naar 50% in 2021.

Collegetarget 8: 19.000 Afgeronde taaltrajecten voor laaggeletterde

Rotterdamers

Realisatie 2019: **4.300**

Streefwaarde 2020: **4.400**

Realisatie 2020: **432**

Vanwege de coronamaatregelen zijn alle grote taalaanbieders overgestapt op digitaal lesgeven. Aanmeldingen lopen op dit moment terug. De target voor de hele collegeperiode hoeft niet bijgesteld te worden, aangezien een deel van de lessen digitaal doorgang vindt en de verwachting is dat het ook deels wordt ingelopen. Bovendien zijn er in 2019 meer taaltrajecten gerealiseerd dan was voorgenomen.

Financiële bijstellingen Maatschappelijke Ondersteuning x € 1.000

- € 661

Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: tijdelijk wegvallen ESF-inkomsten Jongerenloket: betreft het opvangen van wegvallende baten door uitblijven van Europese subsidie in 2020 van het Europees Sociaal Fonds (ESF). De verwachting is dat de inkomsten vanuit deze ESF-subsidie vanaf het tweede halfjaar 2021 weer beschikbaar zijn. Dit zal wel op een lager niveau zijn dan bij de vorige EU-begrotingsronde. Het geld is bedoeld voor de uitvoering van wettelijke taken van de gemeente in het kader van de participatiewet (jongeren <27). Het bedrag is noodzakelijk om ons uitvoeringsapparaat op peil te houden.

- €1.350

Stijgende zorgvraag: met de groei van Rotterdamse bevolking stijgt ook de vraag naar zorg. De gemeente stelt voor 2020 in totaal € 32,3 miljoen beschikbaar om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen. De € 32,3 miljoen wordt verdeeld over verschillende programma's. Voor het programma Maatschappelijke Ondersteuning komt er € 615 miljoen bij.

- €615

Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: extra inkomensconsulenten vanwege groei bijstandsvolume

- € 442

Jongerenwerk grensoverschrijdend gedrag

- € 250

Overige wijzigingen < € 100.000, taakmutaties, regiodeal Rotterdam Zuid en technische wijzigingen

€ 1.996

Meer weten? [Klik hier](#)

Onderwijs financiële bijstelling € 7,7 miljoen

Corona

- De coronacrisis heeft grote gevolgen voor het onderwijs. Scholen moesten de deuren sluiten en razendsnel omschakelen naar het digitaal lesgeven en het beschikbaar hebben van voldoende leermiddelen.
- Langzaamaan zijn de scholen weer opengegaan met als eerste het basisonderwijs en vanaf 1 juni het voortgezet onderwijs.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 6: meer kinderen/jongeren bereiken in deze collegeperiode een hoger onderwijsniveau

Realisatie: niet bekend, de gemeente is hiervoor afhankelijk van aanlevering cijfers vanuit de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Door de coronacrisis is het lastig in te schatten of de targets worden behaald. Dit hangt af van de opgelopen achterstand, de periode dat onderwijsinstellingen en kinderopvanglocaties gesloten zijn en de kwaliteit van het onderwijs op afstand. Het is nu nog meer van belang dat we extra investeren in het bereik van o.m. de doelgroeppeuters met de voorschoolse educatie en de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) in het mbo om deze targets te behalen. De uitwerking van een zomercampus om leerachterstanden weg te werken is in volle gang.

- Verbeteren van overgangsmomenten: de aanpak 'Overgangen in het Rotterdams onderwijs' is in februari 2020 aangeboden aan de raad.
- Toegankelijkheid – voor peuters die opgroeien in gezinnen met schulden is de voorschool nu gratis, dankzij de subsidieregeling 'Voorschoolse Educatie 2020'
- Het lerarentekort en de personeelstekorten in de kinderopvang nemen snel toe. Er is een noodplan ontwikkeld samen met besturen, gemeente, opleidingen en partners in de G4.

Financiële bijstellingen Onderwijs x € 1.000	€ 7.675
Indexatie leerlingenvervoer: de gemeente heeft contractuele verplichtingen om de prijsindex voor het leerlingenvervoer te vergoeden.	- € 800
Mutatie Rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid: door een herverdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen door het Rijk, worden er vanaf 2020 minder rijksmiddelen ontvangen. Om invulling te kunnen blijven geven aan de wettelijke taken en de ambitie vanuit het coalitieakkoord dat kansgelijkheid in het onderwijs toeneemt, zijn de wegvallende rijksmiddelen gecompenseerd.	- € 1.600
Taakmutaties, regionaal Rotterdam Zuid en technische wijzigingen	€ 10.075

Meer weten? [Klik hier](#)

Openbare orde en Veiligheid financiële bijstelling - € 0,1 miljoen

Corona

In veel buurten en wijken vormen maatschappelijke initiatieven de kurk waar de stad nu meer dan ooit op draait. Betrokken Rotterdammers, organisaties en bedrijven dragen hun steentje bij. De coronamaatregelen worden over het algemeen goed opgevolgd, de focus van Handhaving ligt op gastheerschap en handhaving op de noodverordening.

Voortgang targets in één oogopslag	Streefwaarde 2020	Realisatie 2020
13A. Hoger veiligheidsniveau:	> 108	110
13B. Gemiddeld niveau laagst scorende 18 wijken	> 88 (wijken)	92
13C. 5 laagst scorende wijken:		
Tarwewijk	76	85
Hillesluis	80	95
Bloemhof	87	83
Carnisse	89	81
Oude Westen	90	87

Collegetarget 13: Veiligheid

- Het veiligheidsniveau van Rotterdam is in 2022 omhoog gegaan ten opzichte van 2018; de Veiligheidsindex binnen het wijkprofiel heeft dan een gemiddelde score hoger dan 108
- De gemiddelde score van de 18 wijken die in 2018 lager dan 100 scoren op de Veiligheidsindex, moet in 2022 zijn verbeterd.
- De 5 laagst scorende wijken op de Veiligheidsindex van 2018 (Tarwewijk, Hillesluis, Bloemhof, Carnisse, Oude Westen) laten in 2022 een stijging van 5 punten op de Veiligheidsindex binnen het wijkprofiel zien.

Voorlichtingsfilm

Openbare orde en Veiligheid

Ondermijnende criminaliteit

De effecten van drugscriminaliteit zijn voelbaar in de wijken van Rotterdam. Vanaf 1 januari 2020 tot 1 mei 2020 heeft de gemeente 309 meldingen ontvangen van Meld Misdaad Anoniem, waarvan 149 over drugs en 9 over wapens. Er wordt geïnvesteerd op de aanpak van lokaal georganiseerde drugscriminaliteit. Echter overstijgt (drugs) criminaliteit de lokale, regionale en nationale grenzen. De afgelopen maanden is de Uitvoeringsagenda Haven uitgewerkt om samen met bedrijven in de haven te werken aan het 'beïnvloeden van integer gedrag' en 'veiligheid haventerreinen'. Er is o.m. een meldkaart en een voorlichtingsfilm: [voorlichtingsfilm](#)

De ambitie om regie te krijgen op het vastgoed en het terugdringen van ondermijnende criminaliteit krijgt steeds meer vorm. Zo is in 2019 gestart met een rigoureuze transformatie op de Winkelboulevard Zuid. Er worden gerichte strategische aankopen gedaan samenwerkings gestart met pandeigenaren. Tot en met april 2020 zijn 49 winkelpanden en 76 woningen aangekocht. Het uiteindelijk streven is om 80 winkelpanden in bezit te krijgen.

Vuurwerkverbod

Tijdens het raadsdebat op 30 januari 2020 over de jaarwisseling 2019-2020 heeft de raad het college bij motie opgedragen om in de APV een totaalverbod op het afsteken van consumentenvuurwerk op te nemen. De APV-wijziging is op 23 april in de gemeenteraad vastgesteld.

Financiële bijstellingen Openbare orde en Veiligheid x € 1.000	- € 91
Kwetsbare wijken: er is in 2019 een deel van het budget voor ondermijning en kwetsbare wijken doorgezet naar 2020 om zo aan te sluiten bij het bestedingsritme van de projecten die hier onder vallen. Dat wordt nu aan het budget 2020 toegevoegd.	- € 1.195
Veiligheidsregio: de begroting van de Veiligheidsregio is met € 3,5 miljoen opgehoogd om tekorten te dekken. De inwonerbijdrage van alle gemeenten is daarvoor opgehoogd. Voor Rotterdam betekent dit een contributieverhoging van €1,9 miljoen in 2020.	- € 1.900
FLO Brandweer: het functioneel leeftijdsontslag (FLO) bij de Brandweer kost in 2020 meer dan tot nu toe was verwacht. Voor 2020 is aangegeven dat de kosten naar verwachting € 3,4 miljoen hoger zullen zijn.	- € 3.400
Vuurwerkverbod: met de raad is overeengekomen een permanent vuurwerkverbod in te stellen. Voor de viering van de jaarwisseling in de gebieden en voor een communicatiecampagne is €1,1 miljoen gereserveerd.	- € 1.100
Jongerenwerk grensoverschrijdend gedrag: voor 2020 is in totaal € 0,8 miljoen beschikbaar gekomen voor integrale aanpak jongeren gericht op het terugdringen van zorgwekkende incidenten, tevens draagt de aanpak bij aan van het vangnet voor deze jongeren.	- € 550
Technische wijzigingen	€ 8.054

Meer weten? [Klik hier](#)

Stedelijke inrichting en Ontwikkeling

financiële bijstelling € 3,8 miljoen

Corona

Vastgoed

De debiteurenpositie neemt toe door het besluit, om partijen die zich melden met een verzoek tot uitstel van betaling, 3 maanden uitstel te geven. Meerdere partijen hebben zich gemeld met een verzoek tot uitstel. Deze huurders en huurders die zich nog gaan melden geldt dat zij geen aanmaningen krijgen voor huurachterstanden opgelopen na 1 maart. Het college heeft inmiddels besloten de tijdelijke coulance regeling voor huurders van gemeentelijk vastgoed te verlengen van 1 juni tot 1 september. Alle huurders die zich tot nu toe gemeld hebben voor uitstel van betaling van de huur, worden benaderd met de vraag of zij gebruik willen maken van de mogelijkheid tot verlengen. Daarnaast staat het geplande onderhoud onder druk door capaciteitsgebrek bij aannemers en richtlijnen van het RIVM. Ondanks dat geeft het op dit moment nog geen aanleiding om de begroting hierop aan te passen.

Openbaar groen en recreatie

Over het algemeen kunnen de projecten in de openbare ruimte doorgang vinden. Wel maken meer mensen gebruik van het groen in de wijk en de stadsparken nu men noodgedwongen veel thuis is. Het aantal ommetjes in de buurt is met 70% toegenomen.

Grondexploitaties

Op de economische effecten van de coronacrisis op de grondexploitaties en de daarmee samenhangende bouwproductie is nog onvoldoende zicht. Dat de crisis een effect gaat hebben en de bouwproductie gaat raken is vrij zeker, maar de mate waarin is nu nog niet te duiden. Als er bij de 2e herziening voldoende inzichten zijn op de effecten van de pandemie op de vastgoedmarkt, zal hierover worden gerapporteerd. Er worden diverse maatregelen getroffen om de negatieve effecten op de bouwproductie te beperken en de productie op gang te houden. Zo wordt een nieuwe reserve Stimulering Bouwproductie ingesteld met € 5 miljoen ter stimulering van de bouwproductie en daarmee de groei van de stad, ook in deze moeilijke tijd.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 12: binnen 4 jaar start bouw van **18.000** woningen

Realisatie 2019: **7.250**

Streefwaarde 2020: **13.500**

Realisatie t/m 19 mei 2020: **7.751**

Het collegetarget 18.000 woningen staat onder druk. Hoewel er nog onvoldoende zicht is op de economische effecten van de coronacrisis, is wel zeker dat de woningbouw geraakt zal worden. Samen met de bouwpartners wordt gezocht naar manieren om de woningbouw door te zetten. Op dit moment is de bouwproductie grotendeels nog op gang door o.a. het protocol 'Samen veilig doorwerken' en de digitalisering van processen.

Collegetarget 11: 20 Ha groen erbij

Realisatie 2019: **8,9 Ha**

Streefwaarde 2020: **5 Ha**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Over het algemeen kunnen de projecten in de openbare ruimte ondanks de coronacrisis doorgang vinden.

Stedelijke inrichting en Ontwikkeling

Collegetarget 1: De stijging van de CO²-uitstoot wordt in deze collegeperiode omgebogen naar een dalende trend die leidt tot 49% CO²-reductie in 2030, gemeten t.o.v. het jaar 1990

Realisatie 2019: **niet bekend**, meting zomer 2020

Streefwaarde 2020: **niet > 31,9 Mton**

Realisatie 2020: **niet bekend**, meting zomer 2020

Op korte termijn zal corona tot minder emissies leiden. Het risico is dat de investeringen die vandaag nodig zijn voor een beperking van de toekomstige emissies onder druk komen te staan. De inzet vanuit de gemeente om de lange termijn doelstellingen te halen zullen versterkt worden; er is immers een grote kans dat de noodzakelijke systeem- en gedragsveranderingen vertraging oplopen of worden uitgesteld. De verwachting op dit moment is dat het college-target zonder aanvullende maatregelen niet wordt gehaald. De impact van de sluiting van kolencentrales en corona zijn grotendeels van tijdelijke aard. Deze effecten worden deels tenietgedaan als de economie weer gaat groeien.

Collegetarget 2: Vanaf 2020 zijn er geen straten meer waar de Europese gezondheidsnorm voor NO² wordt overschreden. Ook na 2020 blijven we werken aan het verder verbeteren van de luchtkwaliteit.

Realisatie 2019: **4 toetspunten, 0 meetstations**

Streefwaarde 2020: **8 toetspunten, 0 meetstations**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Bij het aantreden van het huidige college werd op 16 locaties de wettelijke norm overschreden. Het voorgeschreven rekenmodel geeft aan dat dit jaar alleen bij de Doklaan nog een overschrijding te verwachten is. De opgave om ook daar aan de wettelijke norm te voldoen (en zo de collegetarget te realiseren) is groot en sterk afhankelijk van de resultaten van de inspanningen om het wegverkeer op de Maastunnelcorridor te verminderen.

Bestuursopdracht Vastgoed

Het financiële tekort is onderzocht en er zijn voorstellen gepresenteerd om tot een realistische meerjarenbegroting voor het gemeentelijk Vastgoed te komen, zowel bij de afdeling Vastgoed als bij de opdrachtgevende beleidsdirecties. In het tweede deel van de bestuursopdracht zal de focus met name liggen op het verbeteren van sturing op vastgoedportefeuilles. De financiële consequenties zijn verwerkt in de eerste herziening 2020 en worden bij de begroting 2021 meerjarig verwerkt.

Verduurzaming vastgoedportefeuille

De ambitie is om als organisatie CO² neutraal te zijn in 2050, daarbij hoort een duurzame vastgoedportefeuille. In mei is gestart met de pilot verduurzaming Meerjarenonderhouds-plan waarvan de financiële gevolgen worden meegenomen in de Bestuursopdracht Vastgoed.

Aantal te verkopen objecten commerciële portefeuille:

Realisatie 2019: **68**

Streefwaarde 2020: **150**

Realisatie 2020*: **35**

*) De realisatie 2020 betreft het aantal gesloten verkoopovereenkomsten tot en met juni 2020.

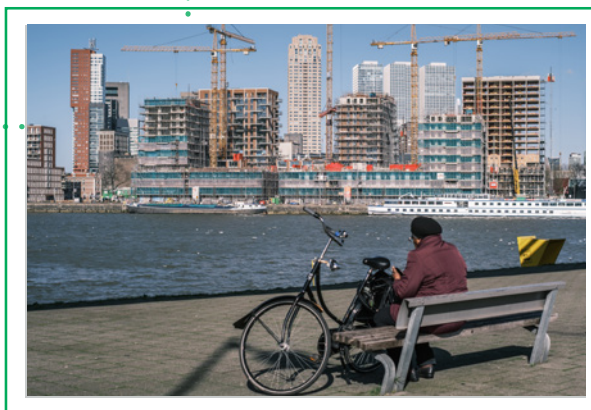
Het aantal van 150 objecten staat onder druk. De financiële prognose van circa € 16 miljoen lijkt vooralsnog te worden gehaald.

Rivieroevers Rotterdam 2019-2022

Begin 2020 is de uitvoering van het Eiland van Brienoord gestart en ook de Crooswijkse Bocht start dit jaar.

Omgevingswet

De datum voor inwerkingtreding Omgevingswet is met een jaar verschoven naar 1 januari 2022. Proces van vergunningaanvragen, omgevingsplan, De Veranderstad (omgevingsvisie) en de aanpak van o.a. pilots, moeten dan zijn afgerond. Dit is belangrijk voor de 18.000 woningen, maar ook voor de verdere integrale aanpak van de fysieke leefomgeving die Rotterdam in de toekomst kan versterken.

Stedelijke inrichting en ontwikkeling

Woningbouwproductie

Er is de afgelopen periode gestuurd op het naar voren halen van startbouw 2021 naar 2020. De planvoorraad is daardoor toegenomen. Wat betreft de programmering is het aandeel in het segment middenduur toegenomen. Parallel hieraan bereidt de gemeente nu aanvragen voor in het kader van de landelijke Regeling Woningbouwimpuls. Met de Regeling stimuleert het Rijk gemeenten om gebiedsontwikkelingen versneld tot ontwikkeling te laten komen, meer woningen te laten bevatten en meer betaalbaar te maken (t/m middensegment). Voor de publieke tekorten die als gevolg daarvan ontstaan, kan via de Regeling Woningbouwimpuls maximaal 50% cofinanciering vanuit het Rijk worden verkregen. De Rotterdamse aanvragen hebben betrekking op gebiedsontwikkelingen waarbinnen op korte tot middellange termijn wordt gestart met de bouw van woningen, grofweg tussen 2021 en 2024. Voor de aanvragen die deze zomer en dit najaar vanuit Rotterdam beoogd zijn in te dienen, is het noodzakelijk dat het college van B&W het gemeentelijke deel van de cofinanciering heeft vastgelegd.

Financiële bijstellingen Stedelijke inrichting en ontwikkeling x € 1.000	€ 3.844
Coronamaatregel: bestemmingsreserve stimulering bouwproductie In het kader van Groei van de Stad staat Rotterdam voor de opgave om 50.000 woningen te bouwen in de periode tot 2040. Deze opgave kent ook business cases die wel bijdragen aan de maatschappelijke doelstellingen, maar financieel onrendabel zijn. Daarom wordt voorgesteld de bestemmingsreserve "Stimulering bouwproductie" in te stellen.	- € 5.000
Collectiegebouw Boijmans van Beuningen: hogere bouwkosten en kosten voor tijdelijke exploitatie en beheer.	- € 6.477
Renovatie Boijmans van Beuningen: deze bijstelling heeft betrekking op het gebouwbeheer en de renovatie van het museum Boijmans van Beuningen. Met ingang van 2019 worden brandwachten ingezet. Dit wordt voortgezet tot de start van de asbestsanering. Daarnaast zijn er meerkosten van gebouwbeheer en regulier onderhoud uit lopende contracten. Ook blijkt de in 2019 ten gunste van de algemene middelen vrijgevallen onderbesteding in 2020 nog altijd nodig.	- € 2.120
Goed huren en verhuren: de woningmarkt staat onder druk. Dit leidt tot excessen. Goed verhuurderschap blijkt geen vanzelfsprekendheid. De gemeenteraad heeft prioriteit gegeven aan de actieve inzet vanuit Bouw- en Woningtoezicht voor problemen op de woningmarkt. Er wordt voor dit jaar € 2,1 miljoen beschikbaar gesteld voor de aanpak goed huren en verhuren waarbij huurders worden geholpen, verhuurders worden gewezen op hun verplichtingen en waarbij nodig handhavend kan worden opgetreden.	- € 2.100
Afboeking verzelfstandigingsbijdrage Theater Zuidplein: bij de verzelfstandiging heeft de gemeente een lening verstrekt voor de inrichting van het gebouw. Aflossing vindt plaats als onderdeel van de huur. Het huidige pand van Theater Zuidplein wordt gesloopt en in 2020 verhuist het theater naar het Kunstenpand. Het restantbedrag op deze lening wordt daarom afgeboekt.	- € 1.074
Asbest en brandveiligheid De Doelen: om De Doelen te laten voldoen aan wet- en regelgeving is een plan van aanpak opgesteld voor 2020 leidt dit voor de gemeente tot hogere kosten.	- € 1.020
DCMR: intensivering werkzaamheden DCMR Milieudienst Rijnmond.	- € 1.053
Rotterdamwet: verschuiving van kosten van 2019 naar 2020.	- € 507
Stichting Urgentiebepaling Woningzoekenden Rijnmond: extra middelen door meer urgentieaanvragen van woningzoekenden	- € 500
Overige wijzigingen < € 500.000, taakmutaties, Regiodeal Rotterdam Zuid en technische wijzigingen	€ 23.695

Meer weten? [Klik hier](#)

Verkeer en Vervoer financiële bijstelling - € 10,3 miljoen

Corona

- Door de coronamaatregelen lopen de opbrengsten kort parkeren op straat sterk terug, daarom vindt een bijstelling plaats van € 5 miljoen.
- De coronacrisis vergt een extra maatregelenpakket om mobiliteit in de stad te laten voldoen aan de RIVM-normen zodat fietsers en voetgangers de nodige ruimte krijgen.
- Door het coronavirus ontstaan er mogelijk vertragingen in het programma 'verduurzaming gemeentelijke wagenpark' en in bijvoorbeeld de leveranties en aanpassingen aan voertuigen.
- Begin april is de versnelde ombouw naar ledverlichting gestart waarmee de gemeente Rotterdam bijdraagt aan de energietransitie. De leverancier van de armaturen heeft aangegeven dat er wellicht leveringsproblemen ontstaan vanwege corona waardoor mogelijk de geplande doorlooptijd van 6 jaar wordt overschreden.

Parkeren en Mobiliteitsaanpak

Uitbreiding betaald parkeren: het gebied met betaald parkeren is uitgebreid met Noordereiland per 1 januari, West-Carnisse per 2 maart en Feijenoord per 1 juli. Door de coronamaatregelen is de stijging van de parkeerbaten nog niet volledig opgenomen in de begroting.

- P+R-parkeren: per 30 maart 2020 is de P+R Hoek van Holland Haven opgeleverd en gekoppeld aan de Hoekse Lijn. Per 2 juni 2020 zal ook op de bestaande P+R Meijersplein een doelgroepsysteem van kracht zijn. Mede door de uitwerking van de motie "Laagje erbij" heeft een ruimtelijke en financiële verkenning plaatsgevonden naar de mogelijkheden van uitbreiding bestaande P+R-voorzieningen.
- De Rotterdamse Mobiliteitsaanpak (RMA) is van start gegaan met het eerste experiment waarbij de verkeerscirculatie in het Oude Westen wordt aangepast. Het doel is het verbeteren van de verkeersveiligheid, luchtkwaliteit en kwaliteit voor voetgangers en fietsers o.a. door verkeerskundige aanpassingen te doen op het Kruisplein en Eendrachtsplein.
- In het meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport (MIRT)-verkenning, gericht op verbetering van de regionale OV-structuur en een nieuwe oeververbinding, is gestart met een milieu effecten rapportage (MER)- traject. Later dit jaar wordt de Nota Kansrijke Oplossingsrichtingen gepubliceerd.

Financiële bijstellingen Verkeer en Vervoer x € 1.000

- € 10.269

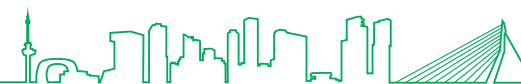
Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: lagere parkeerbaten: door de coronamaatregelen vallen de opbrengsten vanuit gemeentelijke parkeergarages en kort parkeren op straat lager uit. De aanpassing van de begroting is gebaseerd op de door de regering genomen maatregelen tot 1 juni. - € 5.000

Intensivering openbaar vervoer: gezien het algehele vuurwerkverbod waartoe de gemeenteraad in januari heeft besloten, zullen er mogelijk op verschillende locaties vuurwerkshows plaatsvinden. Om die reden is extra budget voor het laten rijden van de metro's nodig. - € 500

De kosten voor beheer verkeersmanagement nemen toe als gevolg van complexere en dus duurdere leverancierscontracten, toevoeging van slimme technologie en door een toename in het aantal verkeerslichten - € 540

Technische wijzigingen - € 4.229

Meer weten? [Klik hier](#)

Volksgezondheid en Zorg financiële bijstelling - € 45,9 miljoen

Corona

Toen in januari bekend werd dat het coronavirus zich in China verspreidde heeft de GGD een Outbreak Management Team ingesteld om de ontwikkelingen te volgen. Op 17 maart heeft de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een noodverordening afgekondigd vanwege het coronavirus. Politie en gemeente kunnen hierdoor makkelijker optreden als een van de maatregelen tegen het virus wordt overtreden. Sinds 28 april werkt de GGD vanuit een speciale gestructureerde coronaorganisatie.

Door de coronamaatregelen kunnen de normale werkzaamheden in mindere mate worden uitgevoerd, zoals:

- De jaarlijks onderzoeken op de kwaliteit van de kinderopvangvoorzieningen
- De uitvoering van de basistaak Jeugdgezondheidszorg (JGZ): Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Rijnmond heeft in afstemming met de gemeente prioriteit gelegd bij de doelgroep 0-4 jaar en alle kinderen en hun gezinnen die door CJG worden aangemerkt als aandachtskinderen en risicokinderen
- Vaccinaties

De wijkteams en wijknetwerken hebben hun werkwijzen als gevolg van de coronacrisis veelal moeten digitaliseren. De instroom in de wijkteams is de afgelopen maanden gedaald, terwijl de uitstroom op een hoog niveau bleef. Zodoende lopen wachttijden bij de wijkteams terug.

Dak- en thuislozen: in verband met de coronacrisis zijn sinds maart 2020 specifieke maatregelen genomen voor de doelgroep dak- en thuislozen. De belangrijkste zijn:

- De nachtopvang is ook overdag open
- Er zijn extra tijdelijke opvanglocaties geopend om ervoor de zorgen dat conform de richtlijnen van het RIVM voldoende afstand wordt gehouden
- Er is een aparte zorglocatie/ isolatielocatie ingericht voor daklozen met een (vermoeden van) besmetting
- Voor niet rechthebbenden zijn tijdelijke opvanglocaties beschikbaar gesteld.

Huiselijk geweld en kindermishandeling: door de landelijke coronamaatregelen die zijn genomen, is het aannemelijk dat huiselijk geweld toeneemt. We hebben verschillende acties ondernomen om ervoor te zorgen dat deze Rotterdammers in beeld blijven. Zo is de campagne 'Let op elkaar gestart' waarin we burgers, professionals en werkgevers oproepen alert te blijven op signalen en hulp in te schakelen als dat nodig is. Veilig Thuis is een whatsapp nummer gestart en de gemeente verstrekt SIM-kaarten aan kwetsbare vrouwen, zodat ze laagdrempelig via internet hulp kunnen zoeken.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 9: van 2018 naar 2021 wordt ingezet op een daling van 10% jeugdigen in instellingen. Het eerste beeld is dat er als gevolg van de coronacrisis minder vraag is naar Jeugdhulp. Specifieke gegevens over aantallen en soorten jeugdhulp worden komende periode in kaart gebracht. In samenwerking met de zorgaanbieders zijn we bezig vast te stellen hoeveel ambulante cliënten in perceel B geregistreerd staan. Het college komt zo snel mogelijk met een definitief, onderbouwd cijfer. Gezien de bestaande wachttijden wordt niet verwacht dat het aantal cliënten de komende periode zal dalen. Waar mogelijk zoeken aanbieders naar nieuwe manieren om jeugdhulp in te zetten.

Realisatie 2019: **niet bekend**

Streefwaarde 2020: **210**

Realisatie 2020: **niet bekend**

Volksgezondheid en zorg

Stijgende zorgvraag

Rotterdam kiest voor een stabiele lijn in de toekomstige financiering van de gemeentelijke zorg. Er wordt zo ingespeeld op de (demografische) ontwikkelingen in de stad, zoals de toenemende ondersteuningsvraag van een groeiende groep thuiswonende ouderen en de kansen die E-Health biedt. Vanuit dit meerjarig financieel kader wordt toegewerkt naar een nieuw beleidskader waarin drie prioriteiten groepen centraal staan: de ambitie is om een generatie te laten opgroeien zonder achterstanden, passende zorg te bieden voor kwetsbare Rotterdammers zoals daklozen en de stad tijdig klaar te stomen op de aanstaande vergrijzing. Uiteraard blijft constante herijking van het financieel kader noodzakelijk door bijvoorbeeld inhoudelijke keuzes van een nieuw kabinet en, nog dit najaar, het besluit over het nieuw verdeelmodel sociaal domein en de uitkomst van het onderzoek financiën jeugd.

Project010

De innovatieve werkwijze met hulp voor dak- en thuisloze jongeren (18-23 jaar) groeit. Het project biedt een warm netwerk aan begeleiders en mentoren, een individueel keuzebudget en een woning. In 2020 zijn zeven nieuwe jongeren ingestroomd en daarmee is het doel van tien deelnemers bereikt.

Crisisopvang

Onlangs is de uitbreiding van het aantal plekken in de crisisopvang voor slachtoffers van huiselijk geweld gerealiseerd. Er is een nieuw pand geopend dat heel geschikt is voor vrouwen en kinderen.

Financiële bijstellingen Volksgezondheid en zorg x € 1.000

- € 45.916

Stijgende zorgvraag: met de groei van Rotterdamse bevolking stijgt ook de vraag naar zorg. De gemeente stelt voor 2020 in totaal € 32,3 mln beschikbaar om aan de stijgende vraag te kunnen voldoen. De € 32,3 mln wordt verdeeld over verschillende programma's en taakvelden. Voor het programma Volksgezondheid en zorg komt er € 31,6 mln bij. Daarnaast is € 7,1 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

- € 38.787

Juridische adviseurs huisverboden

- € 534

Technische wijzigingen, taakmutaties en kleine financiële bijstellingen

- € 6.595

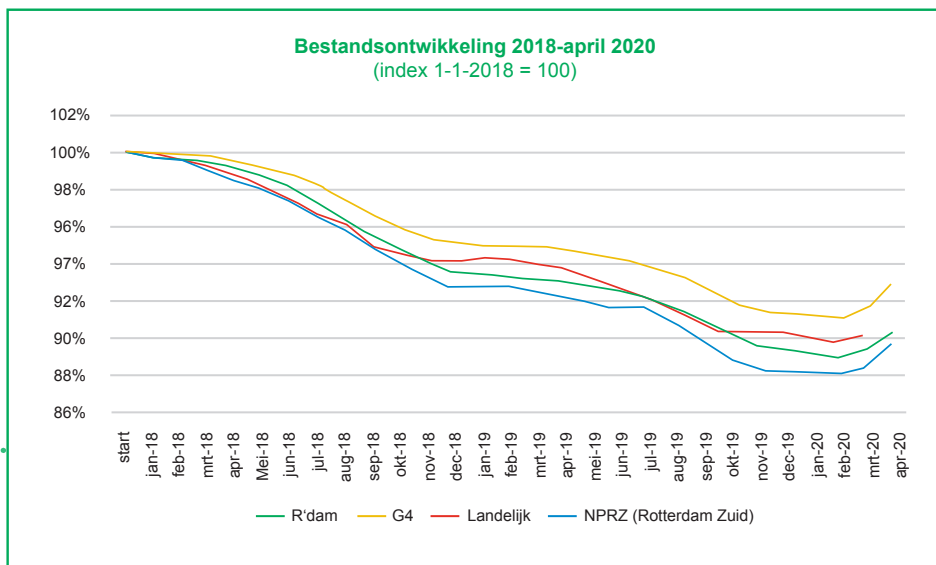
Meer weten? [Klik hier](#)

Werk en Inkomen financiële bijstelling € 8,2 miljoen

Corona

Door de coronacrisis en de genomen maatregelen verandert zowel de werkgelegenheid als de vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Er zijn bedrijven die veel minder werk hebben maar er zijn ook ondernemingen bij wie de vraag is gestegen. Gedurende de crisis is de meest effectieve interventie om mensen aan het werk te houden (baanbehoud) om zodoende werkloosheid te voorkomen (preventie). Werkloosheid ten gevolge van corona treft vooral zzp-ers, jongeren en flexwerkers. De WW en nieuwe regelingen zoals de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) en Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) zijn een buffer voor de nieuwe instroom in de bijstand; maar uiteindelijk zullen veel mensen uit deze regelingen ook in de bijstand belanden. Tegelijkertijd neemt de digitalisering een vlucht in alle lagen van de samenleving, door de lockdown en contactbeperkingen. Waar fysieke begeleiding, het scholen en coachen van jongeren en werkzoekenden niet mogelijk is wordt nu volop geïnvesteerd in het ontwikkelen en aanbieden van digitale ondersteuning.

Collegeprioriteiten

Collegetarget 3: minder Rotterdammers in de bijstand: in deze collegeperiode daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar **30.000**

Realisatie 2019: **33.666**

Streefwaarde 2020: **32.000**

Realisatie t/m 30 april 2020: **34.038**

De ambitie van dit college is een daling van het aantal uitkeringen naar 30.000 eind 2021. Tot en met april is het aantal uitkeringen ten opzichte van de beginstand 2020 (33.666) met 372 uitkeringen gestegen naar 34.038. De nieuwe trend is onmiskenbaar: het bijstandsvolume neemt snel toe.

Jongeren in de bijstand

Realisatie 2019: **2.037**

Streefwaarde 2020: **2.200**

Realisatie t/m 30 april 2020: **2.229**

Werk en Inkomen

Werk voor Rotterdammers met een beperking

Aantal gerealiseerde gemeentelijke garantiebanen

Realisatie 2019: **341,7**

Streefwaarde 2020: **384,7**

Realisatie t/m 30 april: **359,3**

Het aantal gemeentelijke garantiebanen (GGB) is aan het einde van het eerste tertaal 359,3. Dat betekent dat de groei van het aantal GGB in dit tertaal wat betreft de doelstelling voor 2020 op koers ligt. De vorming van Multi Serviceteams, die tijdelijke werkzaamheden in de clusters uitvoeren, heeft hiertoe bijgedragen. De doelstelling is om in 2020 het quotumaantal van 384,7 GGB te realiseren.

Dienstverlening

In onze dienstverlening staat de Rotterdammer centraal. De gemeente wil het aantal klachten en bezwaren terugbrengen waar dat mogelijk is. De dalende lijn met betrekking tot het aantal klachten over (een gebrek aan) fatsoenlijke bejegening heeft zich verder voortgezet in het eerste tertaal van 2020. Het totaal aantal klachten is in het eerste tertaal van 2020 met 24% gedaald ten opzichte van het eerste tertaal 2019. De klachten over onjuiste bejegening zijn ruim gehalveerd.

Tegelijkertijd zien we dat de telefonische bereikbaarheid en het tijdig terugbellen in het eerste tertaal onder druk zijn komen te staan door de enorme hoeveelheid hulpvragen van zelfstandigen door de coronacrisis.

Financiële bijstellingen Werk en Inkomen x € 1.000

€ 8.176

Actualisatie BUIG: als gevolg van de bovengemiddelde daling van het aantal uitkeringen in Rotterdam (vóór corona) wordt een meevaller geraamd van € 33,6 mln. Door de coronamaatregelen is het aantal bijstandsuitkeringen inmiddels snel gaan stijgen. Vanwege de onzekerheid over de aanpassing van het BUIG-budget en overige risico's wordt een dotatie aan de reserve BUIG voorgesteld ter grootte van € 17,6 mln. Per saldo resteert er een bijstelling van € 16 mln ten gunste van het algemeen financieel beeld

€ 16.030

Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: tijdelijke wegvallen ESF (Europees Sociaal Fonds) inkomsten werk: de begeleiding van werkzoekenden naar betaald werk is de afgelopen jaren mede betaald uit een meerjarige subsidie voor de arbeidsmarktregio vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF). De afgelopen tranche was eerder uitgenut dan verwacht, en een nieuwe subsidie komt pas beschikbaar als er een nieuwe EU-begroting is. Mede gezien de corona-gerelateerde groei van het aantal werkzoekenden wordt voorgesteld om deze dip in financiering vanuit het ESF tijdelijk te compenseren.

- € 3.159

Omzetverlies Rotterdam Inclusief: als gevolg van de contactbeperkende maatregelen zijn de werkzaamheden voor Rotterdam Inclusief sterk afgebouwd. Dit heeft geleid tot een omvangrijk verlies aan omzet bij externe afnemers. Betreft het wegvallen van € 3 miljoen aan externe omzet voor de periode maart-mei 2020

- € 3.000

Onvermijdelijke ramingsbijstelling coronacrisis: extra inkomensconsulenten a.g.v.groei bijstandsvolume

- € 3.559

Overige wijzigingen < € 1 miljoen, taakmutaties, regiodeal NPRZ, technische wijzigingen

€ 1.864

Meer weten? [Klik hier](#)

Bedrijfsvoering

Corona

De coronacrisis heeft grote gevolgen voor de stad, bewoners, ondernemers en ook de gemeentelijke organisatie. De crisis biedt ook kansen tot versnellen van de beweging en ontwikkeling die de organisatie reeds heeft ingezet. De organisatie wil nieuwe (slimmere) werkwijzen verzilveren en verduurzamen. Om zo het concern effectiever, toekomstbestendig(er) en sterker te maken in de dienstverlening aan alle Rotterdammers.

De financiële en organisatorische impact van (huidige en nieuwe) coronamaatregelen en van een situatie waarin gedurende langere periode wordt thuisgewerkt, wordt in beeld gebracht. Vooral nog kan alles binnen de begroting worden opgelost.

Als gevolg van corona zijn de afgelopen maanden 4 panden tijdelijk gesloten. Voor het verbeteren van de werkomstandigheden thuis zijn in de afgelopen periode waar nodig ICT-middelen en kantoorstoelelen verstrekt. Voor de situatie na 1 september (1,5 meter kantoor) wordt uitbreiding van die voorzieningen thuis onderzocht. Het 1,5 meter kantoor zal net als winkels en horeca voorzien worden van controle, bewegwijzering en ontsmettingsmiddelen, naast aangepaste schoonmaak.

Formatie & bezetting

Begroting 2020: **11.621 fte**

Eerste herziening 2020: **11.747 fte**

Bezetting 30 april 2020: **11.880 fte**

De begrote formatie stijgt met 126 fte's, de grootste stijgingen zijn:

- Duurzaamheid: uitvoering grote duurzaamheidsopgaven
- Vastgoed: omzetten tijdelijke formatie naar vaste formatie, t.b.v. onderhoud vastgoed
- Verkeer en Vervoer: Nulemissie, Fiets, Goederenvervoer, Smart Mobility, etc.
- Volksgezondheid & Zorg: Vraagwijzers en WvGGZ
- Maatschappelijke ondersteuning: voor Prestatie010 en klantmanagers AOW en Jeugdtegoed.

De bezetting is hoger dan de formatie. Het gaat hier om functies die niet in de formatie zijn opgenomen zoals bijvoorbeeld trainees, projectenpool en medewerkers bij mobiliteit. Hiervoor zijn de budgetten wel aanwezig.

Arbeidskosten

Realisatie 2019: **€ 980 miljoen**

Begroting 2020: **€ 1.004 miljoen**

Eerste herziening 2020: **€ 1.010 miljoen**

Sinds 1 januari is de gemeente eigenrisicodragers voor de Ziektewet. De gemeente betaalt hierdoor minder premies, de loonkosten zijn om deze reden naar beneden zijn bijgesteld. Daar staat een stijging van het aantal fte en daarmee de arbeidskosten tegenover.

Inhuur

Realisatie 2019: **13,9%**

Begroting 2020: **9,3%**

Eerste herziening 2020: **9,8%**

Het begrote percentage externe inhuur ten opzichte van de totale arbeidskosten is gestegen van 9,3% naar 9,8%. De stijging zit met name bij de programma's Stedelijke inrichting en ontwikkeling, Volksgezondheid en zorg, en Werk en inkomen. De laatste post is het gevolg van stijgende bijstandsuitkeringen door de coronacrisis. Bij de 2e herziening zullen verdere effecten van de coronacrisis worden verwerkt, evenals de omzetting van inhuur naar vaste contracten bij Werk en Inkomen.

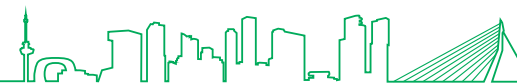
Verzuim

Realisatie 2019: **6,3%**

Begroting 2020: **5,7%**

Realisatie t/m april: **6,2%**

De dalende lijn in verzuim zet door. Om deze daling te bestendigen zal de geïntensiveerde verzuimaanpak in de 2e helft van 2020 worden gecontinueerd (bijvoorbeeld procesoptimalisatie door trainingen aan leidinggevenden). Een deel van de daling is toe te wijzen aan het hoge aantal ingestroomde medewerkers. De coronacrisis heeft voornamelijk geen (substantiële) invloed op de verzuimcijfers.

Bedrijfsvoering

ICT

De Digitaliseringsagenda (DA) is in uitvoering en de programma's liggen op schema. De coronacrisis zorgde voor een meer positieve houding tegenover digitalisering (zo blijkt uit medewerkersonderzoek mei 2020) en bracht de uitvoering van een aantal projecten in een stroomversnelling.

ICT kosten

Realisatie 2019: **€ 144 miljoen**

Begroting 2020: **€ 148 miljoen**

Eerste herziening 2020: **€ 148 miljoen**

Aantal datalekken

Realisatie 2019: **193**, waarvan **131** gemeld bij de Autoriteit

Persoonsgegevens

Realisatie t/m april 2020: **64**, waarvan **26** gemeld bij de Autoriteit

Persoonsgegevens

Een datalek is een incident waarbij persoonsgegevens (mogelijk) in handen komen van onbevoegden, bijvoorbeeld door een verkeerd geadresseerde brief of e-mail. Het aantal datalekken steeg tot nu toe jaarlijks maar lijkt nu te stabiliseren.

Recht van betrokkenen

Realisatie 2019: **149** verzoeken, afhandeling

binnen de wettelijke termijn: **74%**

Realisatie t/m 30 maart 2020: **37** verzoeken,

afhandeling binnen de wettelijke termijn: **100%**

De AVG biedt burgers de mogelijkheid om inzage in de eigen persoonsgegevens te krijgen.

Percentage tijdig betaalde facturen

Realisatie 2019: **93%**

Realisatie t/m april 2020: **93%**

Gemiddeld G3 2019 Vensters voor bedrijfsvoering: **90%**

De gemeente Rotterdam stuurt nadrukkelijk op tijdige betaling van haar leveranciers. Tot en met april 2020 zijn 71.534 facturen betaald.

Financiële bijstellingen Overhead x € 1.000

- € 4.404

Toevoeging bestemmingsreserve herstelmaatregelen coronavirus: vanuit Rotterdam Sterker Door wordt gewerkt aan korte termijn maatregelen om de herstart van de stad na de lockdown mogelijk te maken en te versterken. Dit betreft initiatieven die gericht zijn op het beperken van de negatieve gevolgen van de coronacrisis of de voorbereidingen op de 1,5 meter samenleving. Noodzakelijke initiatieven die niet gefinancierd kunnen worden uit afstel en uitstel van geplande activiteiten kunnen (deels) uit dit budget worden bekostigd.

- € 3.000

Vrijval budget van Werk naar Werk: in het budget van Werk naar Werk kan eenmalig budget vrijvallen in 2020. De programma's om mensen naar werk te begeleiden zijn bijna afgerond en hebben dit jaar minder middelen nodig.

€ 2.000

Onvermijdelijke ramingsbijstelling corona crisis: eenmalig lagere bedrijfsvoeringskosten als gevolg van corona

€ 410

Overige wijzigingen < € 1,0 mln en technische wijzigingen

- € 3.814

Meer weten? [Klik hier](#)

Collegetargets

Ambities, targets	0- meting	2019		2020		Eindwaarde	Programma
		Streefwaarde 2019	Realisatie	Streefwaarde 2020	Realisatie 30/4		
1. De stijging van de CO2 uitstoot wordt deze collegeperiode omgebogen naar een dalende trend tot 49% CO2 reductie in 2030	31,9Mton	Niet > 31,9Mton	29,9 Mton (2018)	Niet > 31,9Mton	Niet bekend (meting zomer 2020)	Niet > 31,9Mton	Stedelijke inrichting en ontwikkeling
2. Vanaf 2020 zijn er geen straten meer waar de Europese gezondheidsnorm voor NO2 wordt overschreden.	16 toetspunten normoverschrijding jaargem. NO2	8 toetspunten	4 toetspunten	0 toetspunten	Niet bekend	0 toetspunten	Stedelijke inrichting en ontwikkeling
	0 meetstations overschrijding uurgem.NO2	0 meetstations	0 meetstations	0 meetstations	Niet bekend	0 meetstations	
3. Minder Rotterdammers in de bijstand: in deze collegeperiode daalt het aantal bijstandsuitkeringen in Rotterdam naar 30.000	37.667	33.700	33.666	32.000	34.038	30.000	Werk en inkomen
4A. 80% statushouders is binnen 6 maanden gestart met inburgeringstraject	n.v.t.	80%	59%	80%	Niet bekend	80%	Maatschappelijke ondersteuning
4B. Daling bijstand van 1.929 naar 1.507	1.929	1.769	1.765	1.638	Niet bekend	1.507	
5. Voor 2022 is voor 15.000 Rotterdammers met financiële problemen is een individueel ondersteuningsplan opgesteld	0	3.000	3.523	9.000 (cumulatief)	+1.537	15.000	Maatschappelijke ondersteuning
6. Meer kinderen/jongeren bereiken een hoger onderwijsniveau 6a. Doelgroep peuters	86%	89%	Niet bekend	89%	Niet bekend	89%	Onderwijs
6b. Referentieniveau taal	54,9%	55,8%	Niet bekend	56,3%	Niet bekend	56,9%	
6c. Referentieniveau lezen	60,9%	63,9%	Niet bekend	65,4%	Niet bekend	67,4%	
6d. Referentieniveau rekenen	34,8%	36,2%	Niet bekend	37%	Niet bekend	37,8%	
6e. Derde leerjaar VO	78%	78%	Niet bekend	79%	Niet bekend	80%	
6f. Beroepsbegeleidende leerweg (bbl)	13,5%	15,5%	Niet bekend	17%	Niet bekend	18%	

Collegetargets

Ambities, targets	0- meting	2019		2020		Eindwaarde	Programma
		Streefwaarde 2019	Realisatie	Streefwaarde 2020	Realisatie 30/4		
7. De eenzaamheid onder ouderen (65+) daalt 3% punt	53%	n.v.t.	n.v.t.	51%	niet bekend rapportage in 2021	50%	Maatschappelijke ondersteuning
8. 19.000 afgeronde taaltrajecten voor laaggeletterde Rotterdammers	0	3.800	4.300	4.400	432	19.000	Maatschappelijke ondersteuning
9. Daling van 10% jeugdigen in instellingen: naar 203 per 31-12-2021	225	218	Nog niet bekend	210	nog niet bekend	203	Volksgezondheid en zorg
10. 90% panden zonder verhoogde kans op wateroverlast	88%	n.v.t.	n.v.t.	88%	Niet bekend Meting najaar 2020	90%	Beheer van de stad
11. 20Ha groen erbij	0	5ha	8,9ha	5ha	Niet bekend	20ha	Stedelijke inrichting en ontwikkeling
12. Start bouw 18.000 woningen	0	9.000	7.250	13.500	19 mei 2020: 7.751	18.000	Stedelijke inrichting en ontwikkeling
13A. Hoger veiligheidsniveau	108	n.v.t.	n.v.t.	> 108	110	> 108	Openbare orde en Veiligheid
13B. Gemiddeld niveau laagst scorende 18 wijken	88			> 88 (wijken)	92	> 88 (wijken)	
13C. 5 laagst scorende wijken:							
Tarwewijk	73	n.v.t.	n.v.t.	76	85	78	
Hillesluis	77	n.v.t.	n.v.t.	80	95	82	
Bloemhof	84	n.v.t.	n.v.t.	87	83	89	
Carnisse	86	n.v.t.	n.v.t.	89	81	91	
Oude Westen	87	n.v.t.	n.v.t.	90	87	92	
14. Wijkaanpak en participatie: target meedenken en meebeslissen	Meedenken: 30%	n.v.t.	30% (0-meting)	32%	Niet bekend: meting zomer 2020	35%	Bestuur en dienstverlening
	Meebeslissen: 21%	n.v.t.	21% (0-meting)	23%	Niet bekend: meting zomer 2020	25%	

